

Feliços els pobres en l'esperit

Dij, 6/02/2020 per Papa Francesc

[Les homilies del papa Francesc](#)

Audiència General 5 de febrer 2020

Catequesi sobre les Benaurances

Estimats germans i germanes, bon dia!

Ens trobem davant de la primera de les vuit Benaurances de l'Evangeli de Mateu. Jesús comença a proclamar el seu camí cap a la felicitat amb un anunci paradoxal: «*Feliços els pobres en l'esperit, perquè d'ells és el regne dels cels*» (5,3). Un camí sorprenent i un estrany objecte de felicitat, la pobresa.

Hem de preguntar-nos: què s'entén aquí per “*pobres*”? Si Mateu fes servir només aquesta paraula, aleshores el significat seria simplement econòmic, és a dir, es referiria a les persones que tenen pocs o cap mitjà de vida i necessiten l'ajut dels altres.

Però l'Evangeli de Mateu, a diferència de Lluç, parla de «*pobres en l'esperit*». Què vol dir això? L'esperit, segons la Bíblia, és l'alè de la vida que Déu ha comunicat a Adam; és la nostra dimensió més íntima, diguem-ne la dimensió espiritual, la més íntima, la que ens fa persones humanes, el nucli profund del nostre ésser. Aleshores els “*pobres en l'esperit*” són els que són i se senten pobres, captaires, en la profunditat del seu ésser. Jesús els proclama benaurats, perquè a ells els pertany el Regne del cel.

Quantes vegades se'ns ha dit el contrari! Heu de ser alguna cosa en la vida, ser algú... Cal fer-se un nom... D'aquí ens ve la soledat i la infelicitat: si jo he de ser “algú”, competeixo amb els altres i visc en la preocupació obsessiva pel meu ego. Si no accepto ser pobre, odio tot el que em recorda la meva fragilitat. Perquè aquesta fragilitat impedeix que jo em converteixi en una persona important, un ric

no només de diners, sinó de fama, de tot.

Tothom, davant d'un mateix, sap bé que el que ha de fer, sempre queda radicalment incomplet i vulnerable. No hi ha res que pugui cobrir aquesta vulnerabilitat. Cadascun de nosaltres és vulnerable, a dins. Cal veure on. Però què malament que es viu si no s'accepten els propis límits! Es viu malament. No s'accepten els límits, però hi són. Les persones orgulloses no demanen ajut, no poden demanar ajut, no demanen ajut perquè han de mostrar-se autosuficients. I quants d'ells necessiten ajuda, però l'orgull els impedeix demanar ajut. Què difícil és admetre un error i demanar perdó! Quan dono algun consell als recent casats, que em pregunten què han de fer perquè vagi bé el seu matrimoni, els dic: "Hi ha tres paraules màgiques: si us plau, gràcies, perdó". Són paraules que provenen de la pobresa d'esperit. No heu de ser intrusius, sinó dir si us plau: "Et sembla bé que fem això?", així hi ha un diàleg en família, marit i muller dialoguen. "Tu has fet això per mi, gràcies ho necessitava". Sempre que us equivoqueu, relisquieu: "Perdona'm". I normalment, les parelles, els matrimonis nous, aquells que són aquí i tants altres, em diuen: "La tercera és la més difícil", demanar disculpes, demanar perdó. Perquè l'orgullós no ho pot fer. No pot demanar disculpes: sempre té raó. No és pobre d'esperit. En canvi el Senyor no es cansa mai de perdonar; per desgràcia som nosaltres qui ens cansem de demanar perdó (cf. [Angelus, 17 març 2013](#)). El cansament de demanar perdó: aquesta és una mala malaltia!

Per què és difícil demanar perdó? Perquè humilia la nostra imatge hipòcrita. No obstant això, viure mirant d'amagar les pròpies mancances és esgotador i angoixant. Jesucrist ens diu: ser pobre és una oportunitat per a la gràcia; i ens mostra la sortida d'aquest cansament. Tenim el dret de ser pobres en l'esperit, perquè aquest és el camí del Regne de Déu.

Però hi ha una cosa fonamental que cal repetir: no ens hem de transformar per tornar-nos pobres en l'esperit, no hem de fer cap transformació perquè ja ho som! Som pobres ... o més clar: som "pobrissons" en l'esperit! Ho necessitem tot. Tots som pobres en l'esperit, som captaires. És la condició humana.

El Regne de Déu pertany als pobres en l'esperit. Hi ha qui té els regnes d'aquest món: tenen béns i tenen comoditats. Però son regnes que s'acaben. El poder dels homes, fins i tot en els imperis més grans, passen i desapareixen. Tantes vegades veiem en el telenotícies o en els diaris que aquell governant fort, poderós o aquell govern que ahir hi era i que avui ja no hi és, ha caigut. Les riqueses d'aquest món se'n van, i també els diners. Els ancians ens van ensenyar que el sudari no tenia butxaques. És veritat. No he vist mai al darrere d'una processó funerària un camió per a les mudances: ningú s'emporta res. Aquestes riqueses es queden aquí.

El Regne de Déu és dels pobres en l'esperit. Hi ha qui té els regnes d'aquest món, tenen béns i tenen comoditat. Però sabem com acaben. Regnen realment els qui saben estimar el veritable bé més que a si mateixos. I aquest és el poder de Déu.

En què va mostrar Crist el poder? Perquè va saber fer el que els reis de la terra no fan: donar la vida pels homes. Aquest és el veritable poder. Poder de germanor, poder de la caritat, poder de l'amor, poder de la humilitat. Crist ha fet això.

Aquesta és la veritable llibertat: qui té aquest poder de la humilitat, del servei, de la germanor és lliure. Al servei d'aquesta llibertat hi ha la pobresa elogiada en les Benaurances.

Perquè hi ha una pobresa que hem d'acceptar, la del nostre ser, i una pobresa que en canvi hem de buscar, aquella pobresa concreta, de les coses d'aquest món, per ser lliures i poder estimar. Sempre hem de buscar la llibertat del cor, la que té les arrels en la pobresa de nosaltres mateixos.

Traducció: Josep M. Torrents